

Sığınak Yönetmeliği

1.Bölüm: Amaç, Kapsam ve Yasal Dayanak

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmelik, sığınakların çeşit, özellik, yapım, kullanım ve muhafazasına ilişkin usul ve esasları düzenler.

Kapsam

Madde 2. Bu Yönetmelik

3194 sayılı İmar Kanunu'na göre düzenlenmiş bulunan İmar Yönetmeliklerinin uygulandığı alanları,

3194 sayılı Kanun'un 4. maddesi gereğince imar mevzuatı yönünden belediyelerin görev alanlarına giren yerleri,

Ülkemizde çeşitli harp silah ve vasıtalarının tesirlerine karşı imar mevzuatına göre yapılacak sığınak çeşitleri ve bunların nerelerde, ne suretle, kimler tarafından yaptırılacağına, kullanılacağına, bakım ve muhafazalarına ilişkin hükümleri,

Kapsar

Yasal Dayanak

Madde 3. Bu Yönetmelik 3194 sayılı İmar Kanunu' nun 36. ve 44. maddeleri gereğince hazırlanmış olup, 9.5.1985 gün, 18749 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan İmar Kanunu' na istinaden çıkarılan ve 2.11.1985 gün, 18916 sayılı Resmi Gazete' de yayınlanan Yönetmeliklere ektir.

2.Bölüm: Sığınakların Tanımı, Çeşidi ve Özellikleri

Sığınak

Madde 4 - Nükleer ve konvansiyonel silahlarla, biyolojik ve kimyevi harp maddelerinin tesirlerinden ve tabii afetlerden insanlarla, insanların yaşaması ve ülkenin harf gücünün devamı için zaruri canlı ve cansız kıymetleri korumak maksadıyla inşa edilen korunma yerleridir.

a) Kullanacaklara göre sığınak çeşitleri,

b) Kullanım amacına göre sığınak çeşitleri

Kullanacaklara Göre Sığınak Çeşitleri

Madde 5 - Sığınaklar korunacak veya kullanacaklarının durumuna göre ikiye ayrılır.

a) Özel Sığınaklar: Evlerde, resmi ve özel idare, fabrika ve müesseselerin bodrumlarında veya bahçelerinde yapılır. Buralarda oturan aile, memur ve işçilerin korunmasını sağlamak amacıyla yapılan yapılardır.

b) Genel Sığınaklar: Nüfus ve trafik yoğunluğunun fazla olduğu yerlerde dışarıda bulunan halkın korunması sağlamak amacıyla yapılan yapılardır.

Kullanım Amacına Göre Sığınak Çeşitleri

Madde 6- Sığınaklar kullanma amaçlarına göre ikiye ayrılırlar.

a) Basınç Sığınakları: Nükleer silahların ani (ışık, ısı, basınç ve ilk radyasyon) ve kalıntı (radyoaktif serpinti) etkileriyle, konvansiyonel silahların tesirlerine, kimyasal ve biyolojik harp maddelerine karşı korunmak amacıyla Devlet tarafından inşa edilen sığınaklardır.

b) Serpinti Sığınakları: Nükleer silahların radyoaktif serpinti etkilerine karşı korunmak amacıyla inşa edilen sığınaklardır. Bu sığınaklar; kimyasal ve biyolojik harf maddelerine, nükleer silahların zayıflamış basınç ve ısı tesirlerine ve konvansiyonel silahların parça tesirlerine karşı da korunmayı sağlamak için inşa edilen sığınaklardır.

Serpinti sığınakları bina ve tesislerin bodrum katlarında yapılır. Mümkün olmadığı takdirde bahçelerinde, toprağın yapısına göre yer üstünde veya yer altında yapılır ve TAKS hesabına dâhil edilir.

Serpinti Sığınaklarının Özellikleri ve Yapılışları

Madde 7- Serpinti sığınaklarının özellikleri şunlardır;

a) Büyüklük: İnsan başına en az 1 metrekarelik yer ayrılır. Yapı inşaat alanının binde otuzundan az olamaz. Kişi adedi (kişi başına 20 m² inşaat alanı hesabıyla) toplam yapı inşaat alanı 20 sayısına bölünmek suretiyle bulunacaktır. İç yüksekliği ise 2.20 m. den aşağı olamaz.

b) Duvar Kalınlığı: 60 cm beton, 75 cm. tuğla veya taş ya da 90 cm. sıkıştırılmış topraktan olmalıdır. Bahçelerde yapılacak yeraltı ve yerüstü serpinti sığınaklarında döşeme ve tavan kalınlıkları için de bu ölçülere uyulur.

c) Giriş Yeri: Sığınağın girişi demir kapılı ve en az bir adet dik açılı dönlü olmalıdır.

d) Havalandırma: Sığınağın çeşidi ne olursa olsun hem mekanik ve hem de tabii havalandırma ile yeterli olmalı, mekanik havalandırmanın kapasitesi; 25 kişiden az insan barındıracak sığınaklarda 0.75 m³ /sn (Tek Menfez: 60x40 cm; İki Menfez: 45x27 cm; Üç Menfez: 35x24 cm.) ve 25 - 50 kişi barındıracak sığınaklarda 1,5 m³ /sn (Tek menfez: 100x50 cm; İki Menfez: 60x40 cm; Üç Menfez: 50x33 cm.) 50 kişiden fazla insan barındıracak sığınaklarda ise 2 m³ /sn (Tek Menfez: 100x67 cm; iki Menfez: 75x45 cm; Üç Menfez: 55x40 cm) olmalıdır.

Havalandırma sistemi klima cihazı, menfezler veya yapı perdesi ile sağlanmalıdır. Radyoaktif tozların sığınak içine girmesini önleyici hava filtresi; hava borusuna konulmalıdır.

e) Hijyen Tedbirleri: Çöplerin ve insan pisliklerinin kolayca atılmasını sağlayıcı özellikte olmalı, mümkünse kanalizasyona bağlanmalı ve alafranga helâ kullanılmalıdır.

Serpinti Sığınaklarının Yapılacakları Yer, Tesis ve Yapılar

Madde 8 - (Değişik:6.3.1991/20806 R.G.) Serpinti sığınakları, belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında imar planı bulunan ve bulunmayan alanlardaki, binalarda yapılır.

Ancak;

a) 8 daireden az bağımsız bölümü olan konutlarda,

b) Toplam inşaat alanı 800 m² den az olan iş yerlerinde,

c) Toplam İnşaat alanı 800 m² den az olan konut ve işyeri olarak kullanılan yapılarda,

d) Belediye ve mücavir alanlar dışında köy nüfusuna kayıtlı ve köyde sürekli oturanlar tarafından yapılan ve ruhsata tabi olmayan yapılarda

Sığınak yapma zorunluluğu aranmaz

e) Bir imar parselinde birden fazla bina bulunması durumunda bunların toplam inşaat alanının 800 m² yi aşmaması halinde parselde ortak tek bir sığınak yapılabileceği gibi birden fazla da yapılabilir.

Sığınakların Kimler Tarafından Yaptırılacağı

Madde 9 - Resmi ve özel bütün tesis ve yapılarda yaptırılacak sığınakların yapım ve bakım giderleri bir yerlerin malik ve idareleri tarafından karşılanır.

Gerektiğinde Genel Sığınak Olarak Kullanılacak Yerler

Madde 10 - Yapılacak metroların gerektiğinde genel sığınak olarak inşa edilmeleri esastır.

Sinema, tiyatro, eğlence yeri, otopark, garaj, kapalı çarşı ve pasaj gibi yapı ve tesislerin yeraltında inşa edilmelerini teşvik için belediyelerce her türlü kolaylık sağlanması ve bunların gerektiğinde genel sığınak olarak kullanılması için gerekli tedbirlerin alınması zorunludur.

3.Bölüm: Diğer Hükümler

Sığınakların Bakımı, Muhafazası ve Denetimi

Madde 11 -Sığınaklar konusunda özel kanunların İmar Kanunu' na aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Madde 12 - (Ek: 6.3.1991 20806 R.G.) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapı kullanma iznine bağlanmış ve bağlanacak yapılardaki sığınak ve sığınak olarak kullanılacak yerler mülki idare amirliğince tespit edilerek sığınak kayıt defterlerine işlenir.

Resmi ve özel bütün tesis ve binalara ait sığınakların bakım ve muhafazası sığınağın bulunduğu binanın görevlendirilen yöneticisi denetiminde bina koruma amirince sağlanır.

Meskenlerdeki sığınakların bakım ve muhafazası ise, bina malik ve yöneticilerince sağlanır.

Sığınak ve sığınak olarak kullanılacak yerlerin denetimleri, Mülki İdare Amirinin sorumluluğunda belediyeler ve mahalli sivil savunma birimlerince yapılır.

Sığınakların Tapuya Tescili

Madde 13 -Yapıların bodrum katlarında veya bahçelerinde yapılacak sığınaklar kat maliklerinin müşterek mülkü olarak tapuya tescil edilir. Sığınaklar Kat Mülkiyeti Kanunu'nda belirtilen ortak alanlardan olup bu hali ile yönetilir. Bu sığınaklar bağımsız olarak sığınak amacı ile olsa dahi satılamaz, kiralanamaz, devredilemez ve amacı dışında kullanılamaz.

Yapı Ruhsat ve Kullanma İzni Verilmesi

Madde 14-Sığınakların yapımı bulunan bina ve tesislere gerekli sığınak yeri ayrılmadıkça yapı izni sığınak tesis edilmedikçe de kullanma izni verilmez.

(Ek: 6.3.1991/20806 R.G.) Yapı ruhsatı verilen bina ve tesislere yapı kullanma izin belgesi verilmeden önce, ilgili idarelerce mülki idare amirliklerinin sığınak Yönetmelik Hükümlerine uygun olduğuna ilişkin yazılı görüşünün alınması zorunludur.

Oturma ve kullanma izni verilmiş yapıların sığınak olarak ayrılmış bölümlerinde yapı değişikliği yapılmaz. Ancak sığınak özelliğini kaybetmemek ve gerektiğinde sığınak olarak kullanılmak üzere Mülki Amirin izniyle barışta başka amaçlarla kullanılabilir.

Bu hükümlere uyulmadığı tespit edildiği takdirde Mülki Amirlik ve belediyeler tarafından yapılacak tebligat üzerine maliki, müteahhidi veya yöneticisi tarafından en geç üç ay içerisinde bu aykırılık giderilir. Süresi içerisinde aykırılığın giderilmemesi durumunda bu hizmet Mülki Amirlik ve belediyeler tarafından yapılır ve karşılığı imar mevzuatı hükümlerine göre ilgililerinde tahsil olunur.

Madde 15- İmar planlarının hazırlanmasında genel sığınak yerleri işaretlenir.

Madde 16- Sığınaklarda bulundurulacak malzemeler, sığınak amirlerinin görevleri ve sığınaklarda nasıl hareket edileceğine ilişkin kurullar İçişleri Bakanlığı'nca çıkarılacak genelge ile düzenlenir.

Madde 17- Bu Yönetmelik yeni yapılacak Kamu yapılarında yayımı tarihinden itibaren uygulanır. Halen kullanılmakta olan ve inşaatı devam eden kamu yapılarında gerektiğinde sığınak olarak tadil edilebilecek mahaller şimdiden belirlenecektir.

Sorumlu Makam

Madde 18- Bu yönetmeliğin uygulanmasından belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeler, bu alanlar dışında valilikler yetkili ve sorumludur.

Madde 19- Bu Yönetmeliğin uygulanmasında yapımla ilgili konularda tereddüte düşülen hususlarda Bayındırlık ve İskân, sair hususlarda İçişleri Bakanlığı'nın yazılı görüşü alınır ve bu görüşe uyulur.

Cezai Hüküm

Madde 20 - 3.5.1985 tarih ve 3194 sayılı İmar Kanunu' nun 42. maddesi gereğince, bu Yönetmelik hükümlerine uymayan yapı ilgilileri hakkında mezkûr Kanunun sözü edilen maddesine göre işlem yapılır.

Yürürlükten Kaldırma

Madde 21- 3030 sayılı Kanun Kapsamı Dışında kalan belediyeler Tip İmar Yönetmeliğinin 51. Madde 3. Fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1 - (6.3.1991/20806 R.G.) bu Yönetmeliğin girdiği tarihten önce 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 22. Maddesine uygun olarak yapı ruhsatıyesi almak üzere ilgili idarelere yapılan başvurular, 25.8.1988 tarih, 19910 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanın "3194 Sayılı İmar Kanununa Göre Düzenlenmiş Bulunan İmar Yönetmeliklerine Sığınaklarla İlgili Ek Yönetmelik" hükümlerine tabidir.

4.Bölüm: Yürürlük ve Yürütme

Yürürlük

Madde 22 - Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken hazırlanan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(6.3.1991/20806 R.G.) Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken hazırlanan bu Yönetmeliğin 1. Maddesi, Yönetmeliğin yayımı tarihinden 30 gün sonra, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 23- Bu Yönetmeliği Bayındırlık ve İskân Bakanı yürütür.